

Riigikogu rahanduskomisjon
rahanduskomisjon@riigikogu.ee

Meie 20.05.2025 nr 1.1-10.1/2379-1

**Muudatusettepanekud
võlaõigusseaduse muutmise ja
sellest tulenevalt teiste seaduste
muutmise seaduse (613 SE) kohta**

Austatud proua Akkermann

Esitame ettepanekud võlaõigusseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse 613 SE kohta. Käesolevad ettepanekud on koostatud eelkõige huvigruppidele saabunud tagasiside põhjal.

1. Muuta eelnõu § 1 punktis 11 sätestatud võlaõigusseaduse § 710¹ lõiget 14 ja sõnastada see järgmiselt:

„(14) Käesolevas paragrahvis sätestatud põhimakseteenuse lepingu sõlmimisele esitatud nõuetele mittevastavust tõendab vaidluse korral krediidiasutus.“.

Selgitus: Sätte eesmärk on see, et krediidiasutus peab vaidluse korral tõendama neid asjaolusid, mille tõttu ta keeldus lepingu sõlmimisest. Õiguskantsler on oma arvamuses tähelepanu juhtinud, et sätte enda sõnastusest võib jääda mulje, et krediidiasutusel on igal juhul kohustus tõendada, et tarbija suhtes kontrolliti tema nõuetele vastavust ning krediidiasutus peabki tõendama, et ta kohaldas tarbija suhtes oma kontrolliprotseduure, kuid ei pea tõendama tarbija mittevastavust sisuliselt. Sätte sõnastust täpsustatakse lähtuvalt õiguskantsleri sõnastusettepanekust: käesolevas paragrahvis sätestatud põhimakseteenuse lepingu sõlmimisele esitatud nõuetele mittevastavust tõendab vaidluse korral krediidiasutus.

2. Täiendada eelnõu § 1 punktis 15 sätestatud võlaõigusseaduse § 720¹ lõiget 4 pärast sõnu „rakendatud muud“ tekstiosaga „käesoleva seaduse § 710¹ lõikes 5¹ nimetatud“.

Selgitus: Eelnõu § 1 punktiga 15 võlaõigusseadusesse (edaspidi ka *VÕS*) lisatava § 720¹ lõikes 4 sätestatakse, et rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 42 lõikes 1 sätestatud aluse esinemise korral võib krediidiasutus põhimakseteenuse lepingu üles öelda üksnes juhul, kui krediidiasutuse rakendatud muud tarbija suhtes riski maandavad meetmed on ammendunud. Riski maandavate meetmete puhul on silmas peetud eelnõu § 1

punktis 6 sätestatud riskide maandamise meetmeid. Selguse huvides tehakse eelnõu § 1 punktis 15 sätestatud VÕS § 720¹ lõikesse 4 viide VÕS § 710¹ lõikele 5¹.

3. Asendada eelnõu § 1 punktis 15 sätestatud võlaõigusseaduse § 720¹ lõikes 6 tekstiosa „3–6“ tekstiosaga „3–5“.

Selgitus: Parandatakse eelnõus ebatäpne viide punktile 6.

4. Asendada eelnõu § 1 punktis 15 sätestatud võlaõigusseaduse § 720¹ lõikes 10 tekstiosa „5 ja 6“ tekstiosaga „6 ja 7“.

Selgitus: Parandatakse eelnõus ebatäpne viide punktile 5. Lepingu ülesütlemise tühisuse alused on punktides 6 ja 7.

5. Täiendada eelnõu § 4 punktis 2 sätestatud krediitiasutuste seaduse § 87¹ lõiget 1 pärast tekstiosa „oluliselt, peavad“ tekstiosaga „käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tingimustele vastav“.

Selgitus: KAS § 3 lõike 2 kohaselt on krediitiasutus ja välisriigi krediitiasutuse filiaal hädaolukorra seaduse § 36 lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja. Elutähtsa teenuse osutajaks ei ole aga kõik krediitiasutused ja välisriigi krediitiasutuse filiaalid, vaid ainult need, kes vastavad KAS § 3 lõikes 2 sätestatud tingimustele. Võrguühendusega kaardimakse võimaldamine on hädaolukorra meede, seetõttu sätet täpsustatakse, et võrguühendusega kaardimaksete pakkumise kohustus on üksnes nendel krediitiasutustel ja välisriigi krediitiasutuse Eesti filiaalidel, kes on elutähtsa teenuse osutajad. Lahenduse realiseerimine mõjutab elutähtsa teenuse osutajana määratletud pankasid ning kriitiliselt olulisi kaupmehi, kelle makseterminalides võrguühendusega kaardimakset pakkuma hakatakse.

6. Muuta eelnõu § 4 punktis 3 sätestatud krediitiasutuste seaduse paragrahvi 88¹ lõike 3 punkte 2 ja 3 ning sõnastada need järgmiselt:

„2) krediitiasutuse või välisriigi krediitiasutuse Eesti filiaali makseteenuste turuosa moodustab olulise osa krediitiasutuste makseteenuste turuosast Eestis;

3) krediitiasutuse või välisriigi krediitiasutuse Eesti filiaali poolt tarbijatele pakutavate maksekontode osakaal ületab kümmet protsenti kõigist vastava krediitiasutuse või filiaali pakutavatest maksekontodest;“.

Selgitus: Eelnõu § 4 punktiga 3 täiendatakse KAS §-i 88¹ muuhulgas lõikega 3. Selguse mõttes sätte punkti 2 täpsustatakse, et oleks üheselt aru saada, et mõeldud on krediitiasutuse ja välisriigi krediitiasutuse Eesti filiaali makseteenuste turuosa. Selguse mõttes täpsustatakse ka punkti 3, et seal on mõeldud konkreetse krediitiasutuse ja välisriigi krediitiasutuse Eesti filiaali siseselt pakutavate maksekontode omavahelist osakaalu, see tähendab, kas krediitiasutuse ja filiaali poolt tarbijatele pakutavate maksekontode osakaal ületab 10% selle sama krediitiasutuse ja filiaali poolt pakutavatest kõikidest maksekontodest.

7. Täiendada eelnõu § 4 punktis 3 sätestatud krediitiasutuste seaduse § 88¹ lõike 4 esimest lauset pärast sõna „krediitiasutuse“ sõnadega „või välisriigi krediitiasutuse Eesti filiaali“.

Selgitus: Ühtlustatakse mõistete kasutust.

8. Täiendada eelnõu § 4 punktis 3 sätestatud krediidasutuste seaduse § 88¹ lõike 4 teist lauset pärast sõna „krediidasutusele“ sõnadega „või filiaalile“.

Selgitus: Ühtlustatakse mõistete kasutust.

9. Täiendada eelnõu § 4 punktis 3 sätestatud krediidasutuste seaduse § 88¹ lõike 6 teist lauset pärast sõna „krediidasutus“ sõnadega „ja välisriigi krediidasutuse Eesti filiaal“.

Selgitus: Ühtlustatakse mõistete kasutust.

10. Asendada eelnõu § 4 punktis 4 sätestatud krediidasutuste seaduse §-s 134²⁷ lõikes 1 sõna „ühikut“ sõnaga „trahviühikut“.

Selgitus: Ühtlustatakse mõistet, kuna krediidasutuste seadus kastub mõistet trahviühik.

11. Asendada eelnõu § 5 punktis 4 sätestatud makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 110² lõikes 1 sõnad „või protsesside“ tekstiosaga „, protsesside või sise-eeskirjade“.

Selgitus: Nimetatud säte näeb ette, et võlaõigusseaduse §-s 710¹ sätestatud põhimakseteenuse lepingu sõlmimisele või §-s 720¹ sätestatud põhimakseteenuse lepingu ülesütlemisele esitatud nõuete rikkumise eest, sealhulgas põhimakseteenuse lepingu sõlmimiseks või ülesütlemiseks vajalike meetmete või protsesside kehtestamise nõude või rakendamise kohustuse rikkumise eest karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut. Sättesse lisatakse Finantsinspektsiooni ettepanekul ka sise-eeskirjade kehtestamise nõuete rikkumine.

12. Asendada eelnõu § 7 punktis 8 sätestatud tarbijakaitseseaduse § 77¹ tekstis sõna „juunit“ sõnaga „15. juulit“.

Selgitus: Muudetakse seaduse jõustumise kuupäeva, sest 1. juunil jõustumine ei ole realiseeritav.

13. Asendada eelnõu §-s 8 sõna „juunil“ sõnaga „15. juulil“.

Selgitus: Muudetakse seaduse jõustumise kuupäeva, sest 1. juunil jõustumine ei ole realiseeritav.

Tähelepanekud eelnõu seletuskirja kohta.

1. Selgitused eelnõu § 1 punktis 15 sätestatud võlaõigusseaduse § 720¹ lõigete 9 ja 10 kohta lehekülgedel 17-18. Seletuskirja kohaselt: „Eelnõuga VÕS-i lisatav § 720¹ lõige 9 sätestab, et krediidasutuse poolt põhimakseteenuse lepingu ülesütlemine muul, kui käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel, on tühine. Kuna kõnesolevad paragrahvis on sätestatud ammendavalt põhimakseteenuse lepingu ülesütlemise alused, ei ole muul juhul lepingu ülesütlemine lubatud. Sama lisatava paragrahvi lõike 9 kohaselt on ka paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõuetele mittevastav ülesütlemine tühine.“ Nimetatud selgituse viimases lauses on ekslikult viide lõikele 9 ja lõigetele 5 ja 6. Korrektne on viide vastavalt lõikele 10 ja lõigetele 6 ja 7.

2. Selgitused seaduse mõjude kohta punktis 6.2. FI ja TTJA pädevuste muutmine. Punktis 6.2 on selgitused sihtrühma nr 2 TTJA kohta. Seletuskirjas on välja toodud, et: „**Mõju avaldamise sagedus:** Pidev, kuna FI teostab finantsteenuste järelevalvet igapäevaselt ning lisanduvad täiendavad kohustused.“ Mõju avaldamise sageduse juures ei ole üheselt selge, et silmas on peetud mõju TTJA-le. Mõju avaldamise sagedus on pidev TTJA-le, sest mitmed väärteo- ja järelevalvemenetlused antakse FI ainupädevusse.

3. Eelnõu seletuskirja Lisa 1 vastavustabel.

Eelnõu seletuskirja lisa sisaldab ebatäpseid viiteid. 1) Art 19 (2) b kehtestatakse VÕS § 720¹ lõike 3 punktis 4, mitte punktis 5; 2) Art 19 (2) e ei rakendata; 3) Art 19 (3) kehtestatakse VÕS § 720¹ lõike 3 punktis 5, mitte punktis 6; 4) Art 19 (4) kehtestatakse VÕS § 720¹ lõigetes 5, 6 ja 7, mitte lõigetes 4 ja 5; 5) Art 19 (5) kehtestatakse VÕS § 720¹ lõikes 7, mitte § 711 lõike 1 punktis 25; 6) Art 96 (1) kehtestatakse § 462 lõikes 8, ega looda § 462 lõiget 8¹.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Jarmo Lilium 5302 6314
Jarmo.Lilium@fin.ee